Egzamin ósmoklasisty – język polski. Arkusz próbny 1

Egzamin ósmoklasisty 2027 · arkusz próbny

Czas pracy: **150 minut**

Liczba punktów: **45**

Imię i nazwisko: .....

Klasa: .....

Data: .....

INSTRUKCJA DLA ZDAJĄCEGO

1. Sprawdź, czy arkusz zawiera wszystkie strony. Na rozwiązanie wszystkich zadań masz **150 minut**.
2. Lista lektur obowiązkowych jest na początku arkusza.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i polecenia. Odpowiadaj własnymi słowami, chyba że w zadaniu polecono inaczej.
4. W zadaniach zamkniętych otocz kółkiem literę poprawnej odpowiedzi. W każdym zadaniu poprawna jest tylko jedna odpowiedź.
5. Odpowiedzi do zadań otwartych zapisz w wyznaczonych miejscach. Pisz czytelnie, długopisem lub piórem z czarnym tuszem. Nie używaj korektora.
6. Wypracowanie musi liczyć **co najmniej 200 wyrazów** i odwoływać się do lektury obowiązkowej.
7. Zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.

Arkusz przygotowany zgodnie z wymaganiami egzaminacyjnymi na rok 2027. Nie jest to arkusz CKE ani kopia arkusza z poprzednich lat.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Lista lektur obowiązkowych (na egzaminie ósmoklasisty w 2027 r. obowiązuje podstawa programowa w brzmieniu z 2024 r.)

Lektury obowiązkowe

Klasy IV–VI (pozycje książkowe poznawane w całości): Jan Brzechwa, *Akademia Pana Kleksa*; Janusz Christa, *Kajko i Kokosz. Szkoła latania* (komiks); Clive Staples Lewis, *Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa*; Ferenc Molnár, *Chłopcy z Placu Broni*; John Ronald Reuel Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*.

Klasy VII i VIII: Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*; Aleksander Fredro, *Zemsta*; Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*; Jan Kochanowski, wybór fraszek, wybrana pieśń, treny VII i VIII; Adam Mickiewicz, *Reduta Ordona*, *Świtezianka*, *Dziady część II*, *Pan Tadeusz* (księgi: I, II, IV, X, XI, XII); Sławomir Mrożek, *Artysta*; Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*; Henryk Sienkiewicz, *Latarnik*, *Quo vadis* (fragmenty); Juliusz Słowacki, *Balladyna*; Stefan Żeromski, *Syzyfowe prace* (fragmenty).

Inne lektury obowiązkowe, do których można się odwołać w zadaniach otwartych i w wypracowaniu (klasy IV–VI): René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Mikołajek* (wybór opowiadań); Ignacy Krasicki, wybrane bajki; Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (wybrane fragmenty); Józef Wybicki, *Mazurek Dąbrowskiego*; wybrane mity greckie; Biblia: stworzenie świata i człowieka oraz wybrane przypowieści; wybrane podania i legendy polskie; wybrane baśnie polskie i europejskie; Maria Konopnicka, *Rota*.

Lektury wykreślone w 2024 r., do których także można się odwołać w zadaniach otwartych i w wypracowaniu (do 2028 r.): Charles Perrault, *Kopciuszek*; Adam Mickiewicz, *Powrót taty*, *Pani Twardowska*, *Śmierć Pułkownika*, wybrany sonet z cyklu *Sonety krymskie*, *Pan Tadeusz* (księgi III, V–IX); Bolesław Prus, *Katarynka*; Aleksander Puszkin, *Bajka o rybaku i rybce*; Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy*; Juliusz Słowacki, *W pamiętniku Zofii Bobrówny*; legendy o Lechu, Piaście, Kraku i Wandzie; mit o Orfeuszu i Eurydyce; przypowieści o siewcy i o pannach roztropnych; Jan Kochanowski, treny I i V; Ignacy Krasicki, *Żona modna*; Melchior Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż).

Lista według informatora CKE o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2024/2025

Podgląd • Pierwsza Ławka

Część I. Czytanie ze zrozumieniem i kształcenie językowe

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Henryk Sienkiewicz, *Latarnik* (fragment)

Pewnego razu, gdy łódź przywiozła wodę i zapasy żywności, Skawiński, zeszedłszy w godzinę później z wieży, spostrzegł, że prócz zwykłego ładunku jest jeszcze jedna paczka więcej. Na wierzchu paczki były marki pocztowe Stanów Zjednoczonych i wyraźny adres „Skawiński Esq."[1], wypisany na grubym żaglowym płótnie. Rozciekawiony starzec przeciął płótno i ujrzał książki; wziął jedną do ręki, spojrzał i położył na powrót, przy czym ręce poczęły mu drżeć mocno. Przysłonił oczy, jakby im nie wierząc; zdawało mu się, że śni – książka była polska. Co to miało znaczyć?! Kto mu mógł przysłać książkę? W pierwszej chwili zapomniał widocznie, iż jeszcze na początku swej latarniczej kariery przeczytał pewnego razu w pożyczonym od konsula »Heraldzie«[2] o zawiązaniu polskiego Towarzystwa w New Yorku i że zaraz przesłał Towarzystwu połowę swej miesięcznej pensji, z którą zresztą nie miał co robić na wieży. Towarzystwo wywdzięczając się przysyłało książki. Przyszły one drogą naturalną, ale w pierwszej chwili starzec nie mógł pochwytać tych myśli. Polskie książki w Aspinwall[3], na jego wieży, wśród jego samotności, była to dla niego jakaś nadzwyczajność, jakieś tchnienie dawnych czasów, cud jakiś. Teraz wydało mu się, jak owym żeglarzom[4] wśród nocy, że coś zawołało na niego po imieniu głosem bardzo kochanym, a zapomnianym prawie. […]

Zegary aspinwallskie wybiły piątą po południu. Jasnego nieba nie zaciemniała żadna chmurka, kilka mew tylko pławiło się w błękitach. Ocean był ukołysany. […] Nagle wśród tego spokoju natury rozległ się drżący głos starego, który czytał głośno, by się samemu lepiej rozumieć:

Litwo, ojczyzno moja, ty jesteś jak zdrowie!
Ile cię trzeba cenić, ten tylko się dowie,
Kto cię stracił. Dziś piękność twą w całej ozdobie
Widzę i opisuję, bo tęsknię po tobie…

Skawińskiemu zabrakło głosu. Litery poczęły mu skakać do oczu; w piersi coś urwało się i szło na kształt fali od serca wyżej i wyżej, tłumiąc głos, ściskając za gardło… Chwila jeszcze, opanował się i czytał dalej: […]

Wezbrana fala przerwała tamę woli. Stary ryknął i rzucił się na ziemię; jego mleczne włosy zmieszały się z piaskiem nadmorskim. Oto czterdzieści lat dobiegało, jak nie widział kraju, i Bóg wie ile, jak nie słyszał mowy rodzinnej, a tu tymczasem ta mowa przyszła sama do niego – przepłynęła ocean i znalazła go, samotnika, na drugiej półkuli, taka kochana, taka droga, taka śliczna! We łkaniu, jakie nim wstrząsało, nie było bólu, ale tylko nagle rozbudzona niezmierna miłość, przy której wszystko jest niczym… On po prostu tym wielkim płaczem przepraszał tę ukochaną, oddaloną za to, że się już tak zestarzał, tak zżył z samotną skałą i tak zapamiętał, iż się w nim i tęsknota poczynała zacierać. A teraz „wracał cudem"[5] – więc się w nim serce rwało. […] Wypłakawszy się, miał teraz w twarzy jakiś spokój i rozpromienienie, a oczy jego były jakby natchnione.

Henryk Sienkiewicz, *Latarnik*, [w:] tenże, *Pisma wybrane. Nowele*, t. 2, Warszawa 1976 (według wydania Wolnych Lektur). [444 wyrazy]

[1] Esq. (ang. *esquire*) – grzecznościowy dodatek do nazwiska, „szanowny pan". [2] »Herald« – nowojorska gazeta. [3] Aspinwall – miasto portowe w Panamie (dziś Colón), przy którym stała latarnia. [4] owym żeglarzom – narrator nawiązuje do wcześniejszej wzmianki o marynarzach, którzy wierzą, że wzburzone morze woła ich nocą po nazwisku. [5] „wracał cudem" – nawiązanie do czytanego dalej wersu: *Tak nas powrócisz cudem na Ojczyzny łono…*

Zadanie 1. (0–1) Na podstawie przytoczonego fragmentu utworu *Latarnik* oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1. Skawiński od razu zrozumiał, kto i dlaczego przysłał mu paczkę.	**P**	**F**
2. Książki były podziękowaniem za pieniądze, które Skawiński wcześniej przesłał polskiemu Towarzystwu.	**P**	**F**

Zadanie 2. (0–1) Dokończ zdanie tak, aby było zgodne z treścią przytoczonego fragmentu utworu *Latarnik*. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Płacz Skawińskiego był przede wszystkim wyrazem

A. nagle rozbudzonej miłości do ojczyzny i mowy rodzinnej.

B. żalu, że musi na zawsze zostać na samotnej wyspie.

C. bólu spowodowanego chorobą i starością.

D. złości, że rodacy zapomnieli o nim na wiele lat.

Zadanie 3. (0–1) Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Narrator przytoczonego fragmentu

A. opisuje tylko zachowanie Skawińskiego, a nie zna jego myśli.

B. jest bohaterem wydarzeń i opowiada o sobie w pierwszej osobie.

C. zna myśli i uczucia Skawińskiego, choć nie uczestniczy w wydarzeniach.

D. jest jednym z żeglarzy, którzy przypłynęli na wysepkę.

Zadanie 4. (0–1) Wyjaśnij, co oznacza zdanie *Wezbrana fala przerwała tamę woli* w odniesieniu do Skawińskiego.

Zadanie 5. (0–2) Uzasadnij, że czytanie polskiej książki było dla Skawińskiego jak powrót do ojczyzny. Odwołaj się do **dwóch różnych sformułowań z przytoczonego fragmentu.**

Zadanie 6. (0–1) Podaj tytuł utworu, z którego pochodzą wersy czytane przez Skawińskiego. Nazwij część tego utworu, w której się one znajdują.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 7. (0–1) Który związek frazeologiczny najlepiej oddaje reakcję Skawińskiego na widok polskiej książki? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

A. dmuchać na zimne
B. nie wierzyć własnym oczom
C. mieć muchy w nosie
D. chodzić z głową w chmurach

Zadanie 8. (0–1) Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1. W zdaniu *Stary ryknął i rzucił się na ziemię* wyraz *Stary* pełni funkcję podmiotu.	**P**	**F**
2. W zdaniu *Jego mleczne włosy zmieszały się z piaskiem nadmorskim* wyraz *nadmorskim* pełni funkcję okolicznika.	**P**	**F**

Zadanie 9. (0–1) Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Wypowiedzenie Mewy przyleciały nad latarnię, a starzec wciąż leżał na piasku jest

A. zdaniem pojedynczym nierozwiniętym.
B. zdaniem złożonym podrzędnie.
C. zdaniem pojedynczym rozwiniętym.
D. zdaniem złożonym współrzędnie.

Zadanie 10. (0–1) Przekształć podane zdanie złożone tak, aby zawierało imiesłowowy równoważnik zdania. Zachowaj sens wypowiedzi. Pamiętaj o poprawnej interpunkcji.
Skawiński czytał wiersz i płakał.

PIERWSZA ŁAWKA

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Tęsknota, która leczy

[1] Słowo „nostalgia” brzmi dziś niewinnie. Kojarzy się ze starymi zdjęciami, piosenkami z dzieciństwa i zapachem babcinego ciasta. Mało kto wie, że przez blisko dwieście lat lekarze uważali ją za groźną chorobę.

[2] Termin wymyślił w 1688 roku szwajcarski student medycyny Johannes Hofer. Połączył dwa greckie wyrazy: *nóstos*, czyli „powrót do domu”, i *álgos*, czyli „ból”. Hofer opisywał młodych ludzi, którzy z dala od rodzinnych stron tracili apetyt, nie mogli spać i słabli z tęsknoty. Szczególnie często chorowali szwajcarscy żołnierze służący w obcych armiach. Chorych żołnierzy leczono czasem najprościej: zwalniano ich ze służby i odsyłano do domu.

[3] Dziś psycholodzy patrzą na nią zupełnie inaczej. Badacze z brytyjskiego Uniwersytetu w Southampton od około dwudziestu lat sprawdzają, co się dzieje z ludźmi, którzy wspominają dawne, ważne dla nich chwile. Okazało się, że nostalgia ogarnia większość z nas co najmniej raz w tygodniu. Pojawia się częściej wtedy, gdy czujemy się samotni, smutni albo zagubieni.

[4] Co ciekawe, takie wspomnienia zwykle poprawiają nastrój. Osoby, które przywołują w pamięci szczęśliwe chwile spędzone z bliskimi, czują się mniej samotne i bardziej potrzebne. Łatwiej im też uwierzyć, że ich życie ma sens. Tęsknota działa więc jak wewnętrzna apteczka: sięgamy po nią, gdy teraźniejszość nas przytłacza.

[5] Nie znaczy to, że wspominanie zawsze pomaga. Psycholodzy odróżniają nostalgię od rozpamiętywania. Nostalgia to wyprawa w przeszłość, z której wracamy silniejsi. Rozpamiętywanie przypomina natomiast krążenie w kółko wokół tego, co utraciliśmy. Kto zamyka się w dawnych czasach i odwraca się od ludzi, może popaść w przygnębienie.

[6] Jak więc tęsknić mądrze? Warto dzielić się wspomnieniami z innymi, bo wspólne przywoływanie przeszłości zbliża ludzi. Dobrze jest też traktować dawne chwile jak źródło energii do działania, a nie jak schronienie przed światem. Tęsknota za domem może przecież skłonić nas do telefonu do dziadków, a wspomnienie dawnej pasji – do tego, by znów po nią sięgnąć.

[7] Hofer uważał nostalgię za chorobę, którą trzeba wyleczyć. Współcześni badacze twierdzą, że to raczej lekarstwo. Trzeba je tylko umieć dawkować.

Tekst przygotowany do arkusza (tekst popularnonaukowy przygotowany na podstawie ogólnodostępnych informacji o badaniach nad nostalgią). [315 wyrazów]

Zadanie 11. (0–2) Przeczytaj pytania oznaczone literami A–E. Do każdego z podanych akapitów tekstu *Tęsknota, która leczy* dopasuj jedno pytanie, na które akapit odpowiada. Wpisz odpowiednią literę.

A. Jak wspominanie szczęśliwych chwil wpływa na samopoczucie?

B. Ilu ludzi na świecie choruje z powodu tęsknoty?

C. Kiedy i z jakich wyrazów utworzono słowo „nostalgia”?

D. Czym nostalgia różni się od rozpamiętywania?

E. Dlaczego szwajcarscy żołnierze nie chcieli wracać do domu?

Akapit 2. _____

Akapit 4. _____

Akapit 5. _____

PIERWSZA ŁAWKA

Część II. Wypracowanie

Zadanie 20. (0–20) Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz rozprawkę albo opowiadanie.
- W wypracowaniu odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na początku arkusza.
- Innym utworem literackim w rozprawce może być także lektura obowiązkowa.
- Twoja praca powinna liczyć **co najmniej 200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.
- Pisz czytelnie.
- Pamiętaj, że zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem albo wypowiedzi aprobujących nieetyczne postępowanie bohatera.
- **Temat 1.** Czy tęsknota może dodawać człowiekowi sił? Napisz rozprawkę, w której przedstawisz swoje stanowisko. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.
- **Temat 2.** Napisz opowiadanie o spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej. W czasie wspólnej przygody dotarła do Was ważna wiadomość z daleka, która zmieniła bieg wydarzeń. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Oceniane będzie: realizacja tematu wypowiedzi (0–2 pkt), elementy twórcze albo retoryczne (0–5 pkt), kompetencje literackie i kulturowe (0–2 pkt), kompozycja tekstu (0–2 pkt), styl (0–2 pkt), język (0–4 pkt), ortografia (0–2 pkt), interpunkcja (0–1 pkt) – razem 20 pkt. Praca bez odwołania do lektury obowiązkowej otrzymuje 0 pkt. Praca licząca 180 wyrazów lub mniej jest oceniana tylko w trzech pierwszych kryteriach.

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Egzamin ósmoklasisty 2027 z języka polskiego – arkusz próbny 1 z zasadami oceniania i powtórką

Podgląd pokazał 7 z 21 stron. Pełna wersja: 21 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Arkusz próbny egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w formule obowiązującej w 2027 r.: 150 minut, 45 punktów (część I – 25 pkt, wypracowanie – 20 pkt), 20 zadań.
- Na początku arkusza jest lista lektur obowiązkowych, jak w arkuszu CKE.
- Część I: tekst literacki i tekst nieliteracki (łącznie do 1000 wyrazów), kształcenie językowe, zadania z lektur i forma użytkowa (zaproszenie lub ogłoszenie).
- Część II: wypracowanie – opowiadanie twórcze albo tekst argumentacyjny (rozprawka lub przemówienie), co najmniej 200 wyrazów.
- Na końcu: klucz odpowiedzi i zasady oceniania wypracowania według kryteriów CKE (realizacja tematu, elementy twórcze lub retoryczne, kompetencje literackie, kompozycja, styl, język
- Osobny plik „Opowiadanie twórcze na egzaminie ósmoklasisty" (4 strony, PDF i DOCX): najważniejsze zasady z przykładami, tabela najczęstszych błędów i test „Sprawdź się" z odpowiedz
- Termin egzaminu: 10 maja 2027 r., godz.
- 9:00 (komunikat dyrektora CKE z 20.08.2026).
- Materiał przygotowany zgodnie z podstawą programową z 2017 r.
- w brzmieniu z 2024 r.
- (Dz.U.
- 2024 poz.
- 996), według której w roku szkolnym 2026/2027 uczą się klasy 5–8 i która obowiązuje na egzaminie ósmoklasisty w latach 2027–2030.
- Arkusz ma 21 stron A4 w PDF i DOCX.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/egzamin-osmoklasisty-2027-jezyk-polski-arkusz-probny-1